

**Kauniaisten ilmansuojelun
toimintaohjelma
2008 - 2016**

Sisältö

1 JOHDANTO.....	3
2 VISIO JA YLEISET TAVOITTEET	3
3 KAUNIAISSA TOTEUTETTUA ILMANSUOJELUTOIMENPITEITÄ	4
3.1 Kauniaisten erityispiirteet ilmansuojelun kannalta	4
3.2 Yhteenveto ilmansuojelutoimenpiteistä	4
4 TAVOITTEET JA TOIMENPITEET ILMANSUOJELUN EDISTÄMISEKSI.....	7
4.1 Maankäytön ja liikenteen suunnittelu.....	7
4.2 Liikenne	8
4.3 Katupöly.....	11
4.4 Pienpoltto	11
4.5 Viestintä, koulutus ja valistus	12
5 KÄRKIHANKKEET	12
6 TOTEUTUKSEN SEURANTA	13

1 Johdanto

Kauniaisten ilmansuojelun toimintaohjelma vuosille 2008-2016 on osa YTV:n koordinoimaa pääkaupunkiseudun ilmansuojeluohjelmaa. Seudullinen ohjelma käsittää myös kaupunkien omat konkreettisia ilmansuojelua edistäviä toimenpiteitä käsittävät ohjelmat. Kauniaisten ilmansuojelun toimintaohjelman on laatinut kaupungin ympäristötoimesta vs. ympäristösihteeri Marika Brax, Espoon ilmansuojeluohjelmaa valmistelleen työryhmän sekä YTV:n tutkimuspäällikkö Päivi Aarnion tuella.

Tässä ilmansuojelun toimintaohjelmassa esitetään toimenpiteitä, joiden avulla ilman epäpuhtauksien, erityisesti hiukkasten ja typpidioksidin päästöt ja pitoisuudet saadaan pienenemään. Tavoitteena on parantaa ilmanlaatua ja taata ilmanlaadultaan terveellinen ja viihtyisä elinympäristö asukkaille. Tässä toimintaohjelmassa ei käsitellä kasvihuonekaasupäästöjä (erityisesti CO₂), sillä niitä käsittelee Pääkaupunkiseudun ilmastostrategia, joka on hyväksytty YTV:n hallituksessa 14.12.2007 ja kaupungeissa kevään 2008 aikana. Tosin osa ilmastostrategiassa esitetyistä toimenpiteistä vaikuttaa myös ilmanlaatuun ja muihin ilman epäpuhtauksiin. Samoin ilmansuojelun toimintaohjelmassa esitetyt toimenpiteet voivat vaikuttaa myös kasvihuonekaasupäästöihin. Kriteerinä on ollut, etteivät ilmansuojeluohjelman toimenpiteet saa lisätä kasvihuonekaasupäästöjä.

Tämän toimintaohjelman taustalla olevassa pääkaupunkiseudun ilmansuojeluohjelman tausta-aineistossa on kuvattu pääkaupunkiseudun ilmanlaatua ja siihen vaikuttavia tekijöitä, sekä kerrottu tarkemmin ilman epäpuhtauksista.

2 Visio ja yleiset tavoitteet

Kauniaisten kaupungin yhtenä päämääränä on olla viihtyisä, turvallinen ja luonnonläheinen asuin- ja toimintaympäristö. Tämä on myös ilmansuojelun toimintaohjelman päämäärä, lisäten siihen vielä päämäärän terveellisestä ympäristöstä.

Visio 2016:

Ilman epäpuhtauksien pitoisuudet ovat pysyvästi raja-arvojen alapuolella. Ilmanlaatu on parantunut ja sen seurauksena kaupunkilaisten terveyteen kohdistuvat ilman epäpuhtauksien aiheuttamat kielteiset vaikutukset ovat vähentyneet ja elinympäristön viihtyisyys parantunut.

Toimenpideohjelmassa on asetettu myös konkreettisempia yleistavoitteita, joiden avulla voi seurata ohjelman toteutumisen edistymistä. Monet esitetyistä toimenpiteistä vaikuttavat ilmanlaadun paranemisen lisäksi myös kasvihuonekaasupäästöjä vähentävästi.

3 Kauniaisissa toteutettuja ilmansuojelutoimenpiteitä

3.1 Kauniaisten erityispiirteet ilmansuojelun kannalta

Kauniaisten pinta-ala on noin 6 km² ja asukasluku on noin 8500. Kaupungista puuttuvat raskas teollisuus sekä energiantuotanto. Satamia tai lentoasemia ei ole. Joukkoliikenne järjestetään YTV:n kautta.

Kauniaisissa merkittävimmät paikalliseen ilmanlaatuun vaikuttavat tekijät ovat:

- liikenne
- katujen kunnossapito
- pienpoltto (takat, leivinuunit, lämmitys, puutarhajätteet yms.)
- rakentaminen.

Ajoneuvoliikenteen vaikutus ilmanlaatuun on merkittävä, kuten koko seudulla. Katujen kunnossapito eli talviaikainen hiekoitus ja siitä johtuva katujen pölyäminen heikentävät ajoittain paikallista ilmanlaatua. Puun poltto taloissa sekä risujen ja oksien poltto piha-alueilla huonontavat myös ajoittain ilmanlaatua sekä vähentävät myös viihtyisyyttä. Puhtaan puutarhajätteen poltto on ollut Kauniaisissa sallittua syyskuusta huhtikuuhun ympäristönsuojelumääräysten (KV hyv. 20.3.2006) mukaisesti. Rakentaminen vaikuttaa ilmanlaatuun työmaiden pölyämisen kautta sekä lisääntyneen raskaan liikenteen vaikutuksesta.

3.2 Yhteenveto ilmansuojelutoimenpiteistä

Tässä luvussa on koottu yhteenvetotaulukkoon Kauniaisissa toteutettuja ilmansuojelutoimenpiteitä. Taulukossa on kuvattu toimenpide, sen toteutusaste sekä tilannekuvaus toimenpiteen toteutuksesta.

Toimenpiteet on jaoteltu neljään kokonaisuuteen, jotka ovat 1) liikenne ja liikkuminen, 2) valistus ja tiedotus, 3) kotitaloudet sekä 4) muut toimenpiteet. Suurta osaa toimenpiteistä on motivoinut jokin muu kuin ilmansuojelullinen peruste, mutta koska toimenpiteillä on ollut tai on vaikutusta myös ilmanlaatuun, niitä voi pitää ilmansuojelutoimenpiteinä.

Toteutusastetta on arvioitu seuraavin symbolein:

Toteutusaste		
++++	Täysin toteutunut	
+++	Toteutunut hyvin, tarpeen kehittää edelleen	
++	Osin toteutunut	
+	Käynnistetty	

YHTEENVETOTAULUKKO

Toimenpide	Toteutusaste	Tilannekuvaus
LIIKENNE JA LIIKKUMINEN		
Paikallisen liikenteen ohjaus	+++	Läpiajoliikenne vähentynyt Kehä II:n myötä
Liikennevalojen ohjaus	++	Liikenteen sujuvoittaminen
Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen	+++	<ul style="list-style-type: none"> Hoidetut kevyen liikenteen väylät, jatkuva huomioiminen suunnittelussa polkupyöriä työajoissa yhdyskuntatoimessa
Joukkoliikennereittien laajennus	++	<ul style="list-style-type: none"> Kaupunkiradan jatkaminen Leppävaarasta Espoon keskukseen suunnitteilla Väylien parantaminen Linjojen kehittäminen Pysäkkien rakentaminen ja parantaminen Liityntäpysäköinnin kehittäminen
VALISTUS JA TIEDOTUS		
Kuntalaisten ympäristötietouden lisääminen	++	YTV:n toimintaa tukeva ja täydentävä: esitteiden jakoa ja tiedotusta
Teemapäivät	+	Energiansäästöviikko, Autoton päivä
Kaupunki esimerkkinä	++	Työsuhdematkalippukokeilu käynnistyi 2007
Ilmanlaadun mittaukset	++	YTV:n siirrettävä mittausasema Kauniaisissa v. 2008, NO ₂ -passiivikeräimet v. 2007
KOTITALOUDET		
Kotitalouksien energiatehokkuuden parantaminen	+	Energiansäästöviikko, muu tiedotus
Tulisijojen säätely	++	Ympäristönsuojelumääräykset, pienpoltto-oppaan jakelu
Kaukolämmön lisääminen	++	Kunnallistekniikan rakenteet ja edellytysten parantaminen
MUUT		
Pölyn vähentäminen rakennustyömailla	++	<ul style="list-style-type: none"> Rakennusluvut Ympäristönsuojelumääräykset YSL 64 § melupäätöksissä määräyksiä pölyntorjunnasta

Alueellinen suunnittelu	++	<ul style="list-style-type: none"> • Maankäytön suunnittelulla edistetään liikenteen minimointia • Edistetään yhdyskuntarakenteen eheytymistä • Sujuva joukkoliikenne
Katujen puhdistus	+++	<ul style="list-style-type: none"> • Katujen kunnossapito kunnossapitoluokituksen mukaisesti • Hiekoituksen poisto keväisin ajoissa ja nopeasti • Pölyämisen torjunta suolauksella ja kastelemalla

4 Tavoitteet ja toimenpiteet ilmansuojelun edistämiseksi

Ilmansuojelun edistämiseksi ja ilmanlaadun parantamiseksi esitettävät toimenpiteet on esitetty viitenä kokonaisuutena. Toimenpiteet esitetään yhteenvetoina, joissa on määritelty asian nykytila, tavoite vuodelle 2016 sekä toteuttamisen vastuutahot. Toimenpiteiden vaikuttavuutta on arvioitu, kuten myös toteutettavuutta.

Kokonaisuudet ovat:

1. Maankäytön ja liikenteen suunnittelu
2. Liikenne
3. Katupöly
4. Pienpoltto
5. Viestintä, koulutus ja valistus

Toimenpiteiden vaikuttavuutta ilmanlaatuun on arvioitu seuraavasti:

Ilmanlaatuvaikutukset:

- +++ Toimenpide vähentää ilmansaastepitoisuutta huomattavasti
- ++ Toimenpide vähentää ilmansaastepitoisuutta jonkin verran
- + Toimenpide vähentää ilmansaastepitoisuutta vähän

Toimenpiteiden terveysvaikutuksia ei ole arvioitu yksityiskohtaisesti, mutta kunkin toimenpiteen arvioidaan vähentävän henkilöiden altistumista ilmansaasteille. Toimenpiteiden kustannusvaikutuksia ei myöskään ole arvioitu.

Toteutettavuudessa on arvioitu toimenpiteen täytäntöönpanoa kuntatasolla.

Toteutettavuuden arviointiluokat ovat:

- +++ Toimenpiteen toteuttaminen sujuu helposti
- ++ Toimenpiteen toteuttaminen sujuu kohtalaisesti
- + Toimenpiteen toteuttaminen on hankalaa

4.1 Maankäytön ja liikenteen suunnittelu

Toimenpide 1	Kaupunkirakenteen eheyttäminen ilmanlaatuvaikutukset huomioiden
Nykytila	Kauniainen on pientalovaltainen puutarhakaupunki, jossa on enenevässä määrin suunniteltu tiiviimpää rakentamista erityisesti juna-asemien välittömään läheisyyteen.
Tavoite 2016	Kaupunkirakenne on tiivistynyt juna-asemien ympäristöissä. Palvelut ovat lähellä, ja liikkumistarve vähentynyt. Maankäytön kytkentä joukkoliikenteeseen on vaivatton.
Vastuu	Yhdyskuntatoimi, päätöksentekuelimet; yhteistyötahoina YTV, RHK, VR, Espoo
Ilmanlaatuvaikutukset	Hiukkaset ++, typpidioksidi ++
Toteutettavuus	++

Toimenpide 2	Kevyen liikenteen reittien parantaminen
Nykytila	Kevyen liikenteen väyliä on kattavasti, mutta puutteitakin on. Talviaikaan liikkumista vaikeuttaa ajoittain liukkaus ja väylien aeraus.
Tavoite 2016	Kävely ja pyöräily ovat helppoa, vaivatonta, turvallista ja houkuttelevaa myös talviaikaan. Reitit ovat hyvin merkittyjä.
Vastuu	Yhdyskuntatoimi
Ilmanlaatuvaikutukset	Hiukkaset ++, typpidioksidi ++
Toteutettavuus	++

Toimenpide 3	Edistetään pyörien pysäköinnin järjestämistä
Nykytila	Palvelu- ja liiketilojen tarjoamat pyörien pysäköintipaikat ovat usein riittämättömiä ja turvattomia.
Tavoite 2016	Palvelu- ja liiketilojen pyörätelineet ovat riittävät ja turvallisia jättää pyörä asioinnin tai työpäivän ajaksi.
Vastuu	Kiinteistöjä hallinnoivat tahot kuten yhdyskuntatoimi ja yritykset
Ilmanlaatuvaikutukset	Hiukkaset ++, typpidioksidi ++
Toteutettavuus	++

Toimenpide 4	Liityntäpysäköinnin hyvät edellytykset
Nykytila	Liityntäpysäköintipaikkoja on autoille riittävästi mutta Keskusta 2 –rakentaminen voi muuttaa tilannetta. Pyöräpaikkojen turvallisuudessa ja laadussa on parantamista.
Tavoite 2016	Liityntäpysäköintipaikkojen määrä on riittävä, ne on helppo saavuttaa ja niiltä pääsee vaivatta jatkamaan matkaa junalla tai bussilla. Sateelta suojattuja pyöräpysäköintipaikkoja on riittävästi, niihin on helppo mennä ja käyttö on vaivatonta ja turvallista.
Vastuu	Yhdyskuntatoimi, RHK, YTV, yhteistyössä yrittäjät
Ilmanlaatuvaikutukset	Hiukkaset ++, typpidioksidi ++
Toteutettavuus	++

4.2 Liikenne

Toimenpide 5	Julkisen poikittaisliikenteen kehittäminen
Nykytila	Poikittainen autoliikenne kasvaa, ja julkisille poikittaisyhteyksille olisi kysyntää ja tarvetta.
Tavoite 2016	Poikittaisliikenne aluekeskusten välillä on parantunut.
Vastuu	YTV, HKL, pääkaupunkiseudun kaupungit, yhdyskuntatoimi
Ilmanlaatuvaikutukset	Hiukkaset ++, typpidioksidi ++
Toteutettavuus	++

Toimenpide 6	Raideliikenteen kehittäminen
Nykytila	Junien käyttäjämäärät ovat hyviä ja yhteydet nopeita ja toimivia. Raideliikenteen päästöt ovat bussiliikennettä pienemmät.
Tavoite 2016	Kaupunkirataa on jatkettu Leppävaarasta Espoon keskukseen. Kaukoliikenteen junia pysähtyy Kauniaisissa.
Vastuu	RHK, VR, yhdyskuntatoimi, kaupungin hallinto, yhteistyössä pääkaupunkiseudun kaupungit
Ilmanlaatuvaikutukset	Hiukkaset ++, typpidioksidi ++
Toteutettavuus	++

Toimenpide 7	Joukkoliikenteen toimintaedellytysten parantaminen
Nykytila	Joukkoliikenne on nopeinta raiteilla. Katuverkossa joukkoliikenne joutuu kilpailemaan tilasta yksityisautojen kanssa.
Tavoite 2016	Joukkoliikenteen toimintaedellytykset on turvattu ja otettu maankäytön- ja tie- sekä katuverkon suunnittelussa korostetusti huomioon. Raideyhteyksien syöttöliikenne toimii tehokkaasti.
Vastuu	Yhdyskuntatoimi, YTV, VR, Tiehallinto
Ilmanlaatuvaikutukset	Hiukkaset +++, typpidioksidi +++)
Toteutettavuus	++

Toimenpide 8	Liikennevirtojen ohjaus
Nykytila	Liikennevirtoja ohjataan kaistaohjauksella, liikennevaloilla ja nopeusrajoituksilla.
Tavoite 2016	Liikenteen ohjauksessa suositaan julkisen liikenteen etuisuuksia ja telematiikka on otettu aktiiviseen käyttöön. Joukkoliikenteen matkajat lyhenevät.
Vastuu	Yhdyskuntatoimi, YTV, HKL, Tielaitos, yhteistyössä pääkaupunkiseudun kaupungit
Ilmanlaatuvaikutukset	Hiukkaset +, typpidioksidi +
Toteutettavuus	++

Toimenpide 9	Joukkoliikenteen turvallisuuden ja esteettömyyden parantaminen
Nykytila	Bussipysäkit ja juna-asemat ovat usein epäsiistejä ja ilta- ja yöaikaan huonosti valaistuja ja vartioimattomia. Asemilla ja liikennevälineissä voi esiintyä uhkaavasti käyttäytyviä ihmisiä.
Tavoite 2016	Joukkoliikenteen matkustajat ja henkilökunta voivat tuntea olonsa turvalliseksi ja matkustaa esteettömästi joukkoliikenteessä. Asemien ja liikennevälineiden siisteyttä ja valvontaa on tehostettu. Pysäkit ja terminaalit ovat hyvin valaistuja ja turvallisia. Vammaisten erityistarpeet on huomioitu joukkoliikenteen järjestämisessä ja toimintaympäristössä.
Vastuu	YTV, RHK, VR, HKL, yhdyskuntatoimi, poliisi, liikennöitsijät

Ilmanlaatuvaikutukset	Hiukkaset ++, typpidioksidi ++
Toteutettavuus	+++

Toimenpide 10	Vähäpäästöisyyden määrittely
Nykytila	Kaupunki ei ole julkaissut virallista määritelmää vähäpäästöiselle ajoneuvolle.
Tavoite 2016	Kaupungin määritelmä vähäpäästöisille ajoneuvoille ja työkoneille ajoneuvoluokittain on julkisesti tiedossa. Määritelmää käytetään yleisesti hankintavaatimuksena kaupungin hankinnoissa.
Vastuu	Yhdyskuntatoimi, yhteistyössä pääkaupunkiseudun kaupungit
Ilmanlaatuvaikutukset	Hiukkaset ++, typpidioksidi ++
Toteutettavuus	++

Toimenpide 11	Edistetään maa- ja biokaasun käyttöä liikennepolttoaineena
Nykytila	Maa- ja biokaasu eivät ole laajasti käytössä liikennepolttoaineina.
Tavoite 2016	Kaupunki on ottanut käyttöön maa- ja biokaasukäyttöisiä ajoneuvoja.
Vastuu	Yhdyskuntatoimi
Ilmanlaatuvaikutukset	Hiukkaset ++, typpidioksidi ++
Toteutettavuus	++

Toimenpide 12	Taloudellisen ajotavan koulutus
Nykytila	Taloudellisesta ajotavasta on järjestetty kaupungin henkilökunnalle koulutusta hyvin vähän.
Tavoite 2016	Kaikille työtehtävien hoidossa ajoneuvoja käyttäville työntekijöille on tarjottu taloudellisen ajotavan koulutusta.
Vastuu	Yhdyskuntatoimi, muut hallintokunnat (mm. sote)
Ilmanlaatuvaikutukset	Hiukkaset +, typpidioksidi +
Toteutettavuus	+++

Toimenpide 13	Joutokäynnin rajoittaminen ja haitoista tiedottaminen
Nykytila	Joutokäynti on kielletty asetuksella (1266/2002), mistä huolimatta autoja joutokäytetään yli sallitun ajan.
Tavoite 2016	Joutokäynnin haitat tiedostetaan valistuskampanjan ja tiedotuksen avulla, ja joutokäyntiä vältetään. Joutokäynnin valvontaa lisätään tehostamalla pysäköinnin valvontaa.
Vastuu	Yhdyskuntatoimi, poliisi
Ilmanlaatuvaikutukset	Hiukkaset +, typpidioksidi +
Toteutettavuus	+++

4.3 Katupöly

Toimenpide 14	Katupölyn torjunnan kehittäminen
Nykytila	Katupölyä torjutaan ja hiekka poistetaan kunnossapitoluokituksen mukaisessa järjestyksessä. Paikoitellen suolausta käytetään pölyämisen hillitsemiseksi. Aika ajoin katupölypitoisuudet ovat ongelmana.
Tavoite 2016	Hiekanpoistokalusto on tehokasta. Kaupungin omaa ja urakoitsijoiden laadunvarmennusta on kehitetty, jolloin on päästy tehokkaampaan hiekan ja pölyn poistoon katuverkossa.
Vastuu	Yhdyskuntatoimi, Tiehallinto
Ilmanlaatuvaikutukset	Hiukkaset +++
Toteutettavuus	++

4.4 Pienpoltto

Toimenpide 15	Tiedotus puun oikeasta polttotavasta tulisijassa
Nykytila	Tiedotusta on tehty oikeasta polttotavasta, mutta ei riittävästi.
Tavoite 2016	Kuntalaiset tuntevat pienpoltosta syntyvien pienhiukkasten terveysvaikutukset ja pyrkivät vähentämään päästöjä oikealla polttotekniikalla.
Vastuu	Yhdyskuntatoimi, Espoon seudun ympäristöterveys, YTV
Ilmanlaatuvaikutukset	Hiukkaset +++, typpidioksidi +
Terveysvaikutukset	+++
Toteutettavuus	+++

Toimenpide 16	Kannustetaan vanhojen tulisijojen korvaamiseen uusilla
Nykytila	Taloudellinen kannustus edistää tulisijakannan uudistumista. Valtio tukee sellaisten lämmitysjärjestelmien rakentamista, josta ei aiheudu kasvihuonekaasupäästöjä.
Tavoite 2016	Tulisijojen keski-ikä on alentunut ja niiden kunto parantunut..
Vastuu	Yhdyskuntatoimi
Ilmanlaatuvaikutukset	Hiukkaset +++
Toteutettavuus	++

4.5 Viestintä, koulutus ja valistus

Toimenpide 17	Tiedotuksen ja koulutuksen lisääminen ilmansuojeluasioissa
Nykytila	YTV hoitaa pääkaupunkiseudulla valtaosan ilmanlaadun viestinnästä. Sen lisäksi kaupunki tiedottaa ja valistaa tärkeistä ja ajankohtaisista asioista, ja jakaa materiaalia (mm. Millaista ilmaa hengitämme ja Savumerkit –julkaisuja).
Tavoite 2016	Kaupunkilaisten ja kaupungin henkilöstön ympäristötietous on lisääntynyt teemapäivien, esitteiden ja koulutusten ansiosta. Asukkaat pyrkivät omilla toimillaan vähentämään ilman kuormitusta. Kaupungin hallintokuntien toimintatavat ovat muuttuneet vähäpäästöisemmiksi.
Vastuu	Yhdyskuntatoimi, kaikki hallintokunnat, YTV
Ilmanlaatuvaikutukset	Hiukkaset ++, typpidioksidi ++
Toteutettavuus	++

5. Kärkihankkeet

Kauniaisten ilmansuojelun toimintaohjelmassa on esitetty 17 toimenpidettä ilmanlaadun parantamiseksi ja ilmansuojelun edistämiseksi. Toimenpiteistä merkittävimmät ovat kärkihankkeita, joiden toteuttaminen on ensisijaista. Kärkihankkeiksi on nostettu seuraavat kahdeksan toimenpidettä:

Toimenpide 1: Kaupunkirakenteen eheyttäminen ilmanlaatuvaikutukset huomioiden

Maankäytön ja liikenteen suunnittelulla on kauaskantoisia vaikutuksia ympäristön tilaan ja ilmanlaatuun. Eheässä ja tiiviissä kaupunkirakenteessa palvelut ovat lähellä ja liikkumistarve vähäistä, sekä mahdollisuus joukkoliikenteen käyttöön hyvä. Suunnittelussa tulee huomioida ilmanlaatuvaikutukset, ettei esimerkiksi synny huonosti tuulettuvia katukuiluja. YTV valmistelee vuonna 2008 tietopakettia palvelemaan kaupunkisuunnittelua ilmanlaadun huomioon ottamisessa. Tietopaketti otetaan Kauniaisissa käyttöön heti sen valmistuttua.

Toimenpide 2: Kevyen liikenteen reittien parantaminen

Toimenpidettä toteutetaan läpi ohjelmakauden. Kauden alussa vuonna 2009 toteutetaan Kauniaisissa kevyen liikenteen verkostosuunnitelman päivittäminen.

Toimenpide 6: Raideliikenteen kehittäminen

Toimenpide 7: Joukkoliikenteen toimintaedellytysten parantaminen

Nämä toimenpiteet ovat hyvin merkittäviä sekä paikallisesti että erityisesti seudullisesti. Toimenpiteitä toteutetaan yhteistyötahojen kanssa koko ohjelmakauden ajan.

Toimenpide 10: Vähäpäästöisyyden määrittely

toteutetaan yhteistyössä muiden pääkaupunkiseudun kaupunkien kanssa välittömästi alkaen vuonna 2008. Ajoneuvojen hankinnassa kaupungille vähäpäästöisyyden tulee olla yksi valintakriteereistä.

Toimenpide 14: Katupölyn torjunnan kehittäminen

YTV:n siirrettävän ilmanlaadun mittausaseman mittaustulokset Kauniaisissa vuonna 2008 ovat osoittaneet katupölyn hyvin merkittäväksi paikallista ilmanlaatua heikentäväksi tekijäksi. Katupöly vaikuttaa ihmisten terveyteen ja viihtyvyyteen, usein välittömästi. Katupölyn torjunnan kehittäminen on yksi kärkihankkeista heti ohjelmakauden alussa.

Toimenpide 15: Tiedotus puun oikeasta polttotavasta tulisijassa

Puun poltosta syntyvät pienhiukkaset ovat erittäin haitallisia terveydelle, ja niiden vaikutus paikalliseen ilmanlaatuun on suuri. Ympäristötoimi panostaa asiasta tiedottamiseen koko ohjelmakauden ajan, mutta erityisesti kauden alussa vuonna 2009.

Toimenpide 17: Tiedotuksen ja koulutuksen lisääminen ilmansuojeluasioissa on tärkeää ja aina ajankohtaista. Toimenpidettä toteutetaan koko ohjelmakauden ajan yhteistyössä muiden kaupunkien ja erityisesti YTV:n kanssa. Kauniaisissa toteutetaan ensimmäisenä edellä mainittua tiedottamista pienpolton ilmanlaatuvaikutuksista ja oikeasta polttotavasta tulisijoissa.

6 Toteutuksen seuranta

Kaupungin ympäristötoimi koordinoi toimintaohjelman toteutusta ja kokoaa tiedot eri toimenpiteiden toteutumisesta. Ohjelman vaikuttavuudesta saadaan tietoa ilmanlaadun mittauksilla ilmanlaadun mittausasemilla sekä typpidioksidin passiivikeräimillä saatujen mittaustulosten avulla. Toteutuksen seuranta tehdään osin yhteistyössä pääkaupunkiseudun kuntien ja YTV:n kanssa.

Toimintaohjelman toteutumista seurataan kolmen vuoden välein vuosina 2010, 2013 ja 2016. Seurannan suorittaa ja raportoi kaupungin ympäristötoimi kaupunginhallitukselle. Ohjelman toteutumisesta tulee raportoida EU:lle vuosina 2011, 2014 ja 2017. Raportointi tapahtuu Uudenmaan ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön kautta. Vuoden 2016 jälkeen toimintaohjelmakauden päätyttyä laaditaan loppuraportti.